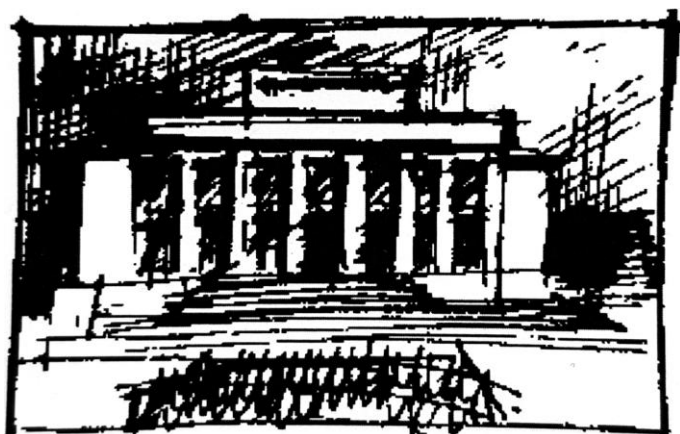

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.SpNdB.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel Národního divadla Brno,

příznivci a milovníci opery, baletu a činohry,

srdečně Vás zveme na besedu s přední sólistkou Janáčkovy opery, sopranistkou **Janou Šrejmou Kačírkovou**. Beseda se uskuteční v Mozartově sále divadla Reduta **6. října 2025 od 16 hodin** a zpestří ji také hudební ukázky z oper *Manon Lescaut*, *Prodaná nevěsta* a *Rusalka* s klavírním doprovodem Galiny Aleshkevich.

Janu Šrejmu Kačírkovou brněnské publikum dobře zná z rolí v nejnovějších inscenacích Janáčkovy opery jako *Rusalku*, *Manon Lescaut*, *Jitku v Daliborovi* i v těch, které už jsou na repertoáru delší dobu – jako *Mařenku v Prodané nevěstě*, *Bystroušku v Příhodách lišky Bystroušky*, *Violettu Valéry v La traviatě*, *Micaělu v Carmen*, *Hannu Glawari ve Veselé vdově* či *Desdemonu v Otellovi*. Účinkuje také v pražském Národním divadle, v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích, odkud pochází, v Divadle F. X. Šaldy v Liberci, v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě a na dalších scénách. Je trojnásobnou držitelkou Ceny Thálie za roli *Julie* v Gounodově opeře *Romeo a Julie* (2012), za titulní roli ve stejnojmenné Donizettiho opeře *Anna Bolena* (2013) a za dvojroli *Juliette* a *Elle* v inscenaci *Tři fragmenty z Juliette/Lidský hlas* v Národním divadle Brno (2020).

Vstupné je dobrovolné.

V podzimní části sezony 2025/26 pro Vás dále připravujeme tento program:

30. listopadu 2025 od 19 hodin v divadelním sále Reduty muzikál **Brnoir** s brněnskou tematikou a detektivní zápletkou;

20. prosince 2025 od 16 hodin v Mozartově sále Reduty oblíbený **Vánoční koncert** v podání žáků a pedagogů ZUŠ Kyjov.

Premiéra

V říjnu představí balet NdB novou autorskou inscenací *Kafka*, inspirovanou osobností a dílem jednoho z nejvlivnějších spisovatelů 20. století. Celovečerní taneční představení vzniká v režii a choreografii Markéty Pimek Habalové (v NdB vytvořila např. choreografii baletu *Popelka*) ve spolupráci s Barborou Raškovou a Glenem Lambrechtem na hudbu Philipa Glasse, Caroline Shaw, Nilse Frahma a Alfreda Schnittkeho. **Premiéra se koná 24. října 2025 v 19 hodin** v Janáčkově divadle, další termíny i s lektorským úvodem pro mladé publikum 25. a 31. 10. 2025 v 19 hod.

Program NdB

Balet NdB

Vedle premiérového titulu *Kafka* se v říjnu hraje *Coco Chanel* v inovované verzi. Její autor a choreograf Mário Radačovský přidal závěrečnou pasáž o vztahu světoznámé módní návrhářky se skladatelem Stravinským. Nenechte si ujít jeden z termínů 1., 17. nebo 18. října 2025 vždy od 19 hodin v Mahenově divadle. V klasickém baletním titulu *Don Quijote* se 6. října 2025 v 19 hodin opět představí hvězdný taneční pár z Holandského národního baletu Anna Tsygankova a Giorgi Potskhishvili, který si u brněnského publika vysloužil přezdívku „Létající Gruzínek“. Přijďte se přesvědčit, zda oprávněně. Další termíny s domácím obsazením 7. a 15. 10. 2025 od 19 hod. v Janáčkově divadle.

Již do třetího ročníku vstupuje benefiční baletní galavečer *Tancem pro život* na podporu Masarykova onkologického ústavu. Během mimořádného večera 11. října 2025 v 19 hod. v Janáčkově divadle vystoupí celá řada mezinárodních baletních hvězd z prestižních evropských divadel.

Opera NdB

Operní fanoušky čeká v říjnu řada výjimečných příležitostí k návštěvě divadla: zářijová novinka *Aida* s Eliškou Gattringerovou v titulní roli 4. 10. 2025 od 17 hod. v Janáčkově divadle. *Lazebník sevillský* 3. 10. 2025 v 19 hod. v Mahenově divadle, do role Figara nově vstupuje Tadeáš Hoza, který je vynikajícím Figarem také ve *Figarově svatbě* – 28. 10. 2025 v 17 hod. poprvé s orchestrem Janáckovy opery; představení bude věnováno stému výročí narození Soni Červené. *Rusalku* je až do 6. března 2026 možné zhlédnout v záznamu pořízeném ve spolupráci s platformou OperaVision, nic ale nenahradí zážitek z živého představení – 5. 10. 2025 v 19 hod. v Janáčkově divadle. V titulní roli babylonského krále *Nabucca* se 14. 10. 2025 v 19 hod. představí slovenský barytonista Aleš Jenis. Jako *Carmen* vystoupí 16. 10. 2025 v 19 hod. v Janáčkově divadle mezzosopranistka Václava Krejčí Housková, v roli Dona Josého tenorista Aleš Briscein. Představení *Její pastorkyně* 18. 10. 2025 v 18 hod. v Janáčkově divadle bude součástí festivalu Moravský podzim. Jako Jenůfa se mimořádně představí sopranistka Kateřina Kněžíková, do role Kostelníčky vstupuje mezzosopranistka Jana Hrochová. *La traviata* s Veronikou Rovnou, Petrem Bergerem a Svatoplukem Semem v hlavních rolích se hraje 25. 10. 2025 od 18 hod. v Mahenově divadle. Pro nejmenší diváky je i v říjnu připraveno několik termínů oblíbené adaptace české národní opery *Hurvínek prodává nevěstu* – 1. 10. 2025 v 10 hod., 19. 10. 2025 v 15 a 18 hod. a 20. 10. 2025 v 10 hod. v divadle Reduta.

Závěr měsíce 31. 10. 2025 v 19 hod. v Mahenově divadle bude patřit mimořádnému koncertu *Janáček na start!* k představení programu a zahájení prodeje festivalu Janáček Brno 2026. Účinkují houslista Jan Špaček a klavírista Miroslav Sekera ve skladbách Jeana Sibelia, Leoše Janáčka, Bély Bartóka a Antonína Dvořáka.

Činohra NdB

Z činoherních představení doporučujeme nevynechat především ty, které již čeká derniéra, nebo se k ní blíží. V měsíci říjnu bude naposledy uvedeno experimentální drama s tematikou domácího a partnerského násilí *Like Lovers Do (Paměti Medúzy)* (23. 10. 2025 v 19 hod. v Redutě) a tragikomická hra z období protektorátu *Majitelé klíčů* Milana Kundery (29. 10. 2025 v 19 hod. v Mahenově divadle). Již jen dva či tři termíny uvedení mají před sebou *Noční krajina* (17. 10. 2025 v 19 hod. v Redutě, derniéra v listopadu), *Pokojíček* J. A. Pitínského (31. 10. 2025 v 19 hod. v Redutě, derniéra v prosinci) a klasická Jiráskova *Lucerna* (20. 10. 2025 v 19 hod. v Mahenově divadle, derniéra v prosinci).

V Redutě se dále hrají stále aktuální Čapkova *Matka* (2. 10. 2025 v 10 a 19 hod.), dystopický kabaret *R/Evoluce* (3. 10. 2025 v 19 hod.), Šindelkův *Feminista* (5. 10. 2025 v 19 hod.), komedie *Mešita* (6. a 22. 10. 2025 v 19 hod.), *Obraz* (7. 10. 2025 v 19 hod.), *Brněnské metro* (18. 10. 2025 v 17 hod.) a *Mirandolína* (28. 10. 2025 v 19 hod.), dále koncem minulé sezony premiérovaná *Antigona v Novém Yorku* (10. 10. 2025 v 19 hod.), Landovského *Hodinový hoteliér* (11. 10. 2025 v 17 hod.), *Improvozovna* (24. 10. 2025 v 19 hod.) a *Krvavý měsíc* (26. 10. 2025 v 19 hod.). Pro děti *Brněnské pověsti* (12. 10. 2025 v 15 hod.) a *Edison* (25. 10. 2025 v 15 hod.).

V Mahenově divadle můžete zajít na klasiku v podobě Shakespearových her *Večer tříkrálový* (4. 10. 2025 v 17 hod.) či *Hamlet* (26. 10. 2025 v 17 hod.), *Maryšu* bratří Mrštíků (6. 10. 2025 v 19 hod.) nebo Gogolovu *Ženitbu* (24. 10. 2025 v 19 hod.). Komedii z divadelního prostředí *Bez roucha* (7. 10. 2025 v 19 hod.) střídá Corneillův *Lhář* (10. 10. 2025 v 19 hod.) či *Sluha dvou pánů* (12. 10. 2025 v 19 hod.), obojí se skvělým Viktorem Kuzníkem v hlavní roli. Hudební revue bratří Čapků *Ze života hmyzu* se v říjnu hraje hned dvakrát (8. 10. 2025 v 19 hod., 9. 10. 2025 v 10.30). Mezi současné hry s aktuální tematikou patří *Hotel Strindberg* (16. 10. 2025 v 19 hod.) a velmi úspěšní *Vlastenci* (19. 10. 2025 v 19 hod.).

V komorním prostředí Malé scény Mahenova divadla se hrají dvě monodramata, ve kterých excelují Petr Kubes – *Děšť* (9. 10. 2025 v 19 hod.) a Bedřich Výtisk – *Krásná Anne-Marie* (23. 10. 2025 v 19 hod.) s dále dětské představení *Kubula a Kuba Kubikula* (3. 10. 2025 v 9 hod., 5. 10. 2025 v 14 hod.).

Kompletní program přestavení najdete na webových stránkách divadla <https://www.ndbrno.cz/program/> a na vývěškách v divadelních pokladnách.

Zprávy výboru

Letka SpNdB hledá nové členy na roznoš DIVA novin, programů, letáček k předplatnému, pořádaným festivalům apod. Roznáší se dle připravených okruhů, lze si vytvořit i vlastní okruh podle místa bydliště, asi 7 až 10 míst (např. knihovny, zdr. střediska, restaurace nebo místa, která navštěvuje

vetší počet lidí). Za dva roznosy měsíčně je dle nabídky NdB nárok na 2 x 2 vstupenky, každá v ceně 50,- Kč. V případě zájmu se prosím ozvěte paní Boženě Nollové na tel. 774 919 024.

Každou první středu v měsíci (kromě letních prázdnin) lze od 16 do 17 hodin v divadle Reduta v prostoru „galerie“ platit členské příspěvky a podávat nové přihlášky. Nejbližší termíny jsou **1. října a 5. listopadu 2025**. Členský příspěvek činí 500 Kč na sezonu, pro seniory od 65 let a studenty 200 Kč na rok. Částkou 100 Kč na sezonu je zpoplatněno zaslání tištěného Zpravodaje poštou (zasílání Zpravodaje e-mailem je zdarma).

Členský příspěvek je nově možné uhradit také **bezhotovostně** na účet č. **2602977328 / 2010** (Fio banka), jako variabilní symbol uveďte prosím své členské číslo, do zprávy pro příjemce své jméno + letopočet 2025. Razítko do průkazu je nicméně i nadále nutné vyříditi osobně.

Naši jubilanti v měsíci říjnu (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Kryštof Kotek	Michal Šedý	Eva Danielová
Dalibor Pospíšil	Dagmar Špačková	Anna Bartošíková
Marcela Bradáčová	Antonín Hladík	Zdeňka Kratochvílová
Edita Rosprimová	Jiří Ansorge	Miluše Vlašínová

Vážení jubilanti, výbor Spolku přátel NdB Vám přeje zejména pevné zdraví, štěstí a mnoho krásných chvil mezi Vašimi blízkými.

Připomínáme

1. 10. 1865 se narodil francouzský skladatel **Paul Dukas** (†17. 5. 1935). Odchovanec pařížské konzervatoře. V r. 1892 upoutal pozornost předehrou *Polyeucte*. Příklon ke vzoru R. Strausse dokládá jeho nejproslulejší skladba, mistrovsky instrumentované orchestrální scherzo *Učeň čaroděj*. Opera *Ariadna a Modrovous* má mnoho styčných bodů s Debussyho operou *Peléas a Mélisanda*. Taneční poema *La Péri* v r. 1910 v podstatě uzavřela Dukasovu tvorbu. Nadále se věnoval pedagogické práci.

4. 10. 1930 se narodil dirigent a klavírista **Přemysl Charvát**. Absolvent pražské konzervatoře působil od r. 1953 jako korepetitor ND Praha, v l. 1960–61 dirigoval v Ústí n. Labem, od r. 1961 opět v ND, v l. 1980–90 šéf orchestru pražské konzervatoře. Pozoruhodná umělecká osobnost – vzdělaný, spolehlivý a pohotový interpret hlavně českého klasického repertoáru (ale i Mozarta a Wagnera). Přeložil řadu operních libret, působil pedagogicky.

5. 10. 1880 zemřel francouzský skladatel, violoncellista a divadelní podnikatel německého původu **Jacques Offenbach** (*20. 6. 1819). Soukromě studoval skladbu u Halévyho. V l. 1850–55 byl kapelníkem v činohře Théâtre Français. K zahájení světové výstavy v Paříži (1855) otevřel na Champs Elysées divadlo pro tři herce. Později už vlastnil divadlo pro 700 návštěvníků. Se souborem podnikl cesty do Anglie, Německa, Rakouska. R. 1858 uvedl velkou operetu *Orfeus v podsvětí*, která byla světově úspěšná. V r. 1862 se vzdal řízení divadla a věnoval se skladbě: *Krásná Helena* (1864), *Modrovous a Pařížský život* (1866), *Velkovévodkyně z Gerolsteinu* (1867), *Bandité* a *Trebizondská princezna* (1869), *Cesta na Měsíc* (1875), *Madame Favard* (1878). Své dílo dovršil operou *Hoffmannovy povídky* (dílo dokončil jen v klavírním výtahu – instrumentace E. Guiraud).

5. 10. 1895 se narodila sopranistka **Karla Tichá** (†22. 3. 1977). Poprvé vystoupila v Plzni jako Mařenka, ale ještě dva roky studovala, načež úspěšně debutovala v Brně jako Micaëla. Zpívala dále Markétku, Mimì, Blaženku, Taťánu, Jenůfu, Eurydiku, Sentu, Desdemonu... Její herecké

ztvárnění rolí poznamenal nedostatek jevištního temperamentu. Během šestnáctiletého působení na brněnské scéně absolvovala zhruba 1000 představení (jen Mařenku zpívala více než 100x).

8. 10. 1975 zemřel rakouský operní režisér **Walter Felsenstein** (*30. 5. 1901). Studoval na technice, ale r. 1923 se dal na hereckou dráhu, pak přešel k režii v činohře i opeře (Basilej, Freiburg, Kolín n. Rýnem, Frankfurt, Curych). V r. 1947 se podílel na založení berlínské Komické opery a stanul v jejím čele jako intendant a šéfrežisér. Položil základy novému stylu operní režie – zásadně zvyšoval nároky na herecký projev. Četné inscenace byly nafilmovány. Karlova univerzita v Praze mu udělila čestný doktorát.

9. 10. 1835 se narodil francouzský skladatel a klavírista **Camille Saint-Saëns** (†16. 12. 1921). V dětství byl považován za geniálního klavíristu. Jeho rozsáhlé dílo obsahuje 13 oper. První z nich – *Žlutá princezna* (1872) připomíná spíše operetu. V divadelním repertoáru se trvale udržela pouze jeho jediná opera *Samson a Dalila* (1877). Další scénické práce zřídka dosáhly silnějšího dramatického účinku: *Barva stříbra* (1877), *Étienne Marcel* (1879), *Proserpine* (1887), *Ascanio* (1890), *Fredegunda* (1895), *Barbaři* (1901), *Hélène* (1904), *Praotec* (1906) *Déraneira* (1911).

11. 10. 1895 se narodil chorvatský skladatel a dirigent **Jakov Gotovac**. Od r. 1923 žil v Záhřebu jako operní korepetitor, poté dirigent (do r. 1957). Jako skladatel se inspiroval chorvatským folklorem. Mezinárodní ohlas měla jeho komická opera *Ženich z onoho světa* (1935, Brno 1936). Opera *Morana* měla světovou premiéru 29. 11. 1930 v Brně. Operní legenda *Dalmar* (1964) už folklorní prvky neobsahuje.

11. 10. 1900 se narodil tenorista a režisér **Petar Burja**. Pěvecky se školil v Lublani, v tamní opeře také r. 1923 debutoval. Dále působil v Mariboru, Záhřebu, Teplicích, Olomouci, Bratislavě a v l. 1933–47 v Ostravě jako sólista, později jako režisér a tajemník opery. Z rolí: Alfréd, Pinkerton, Vévoda mantovský, Faust, Don José, Albert Gregor, Ladislav Podhájský, Lukáš, Jiří... Byl činný rovněž jako pěvecký pedagog. Zemřel 31. 3. 1971.

11. 10. 1965 se narodila mezzosopranistka **Yvona Škvárová**. Od r. 1986 byla angažována v Plzni, od r. 1988 v pražském ND a Státní opeře. Z rolí: Carmen, Ježibaba, Eboli, Mignon, Fenena... Hostovala na řadě zahraničních scén.

12. 10. 1935 se narodil italský tenorista **Luciano Pavarotti** – „král vysokého C“, jeden z nejlepších tenorů v historii. Debutoval r. 1961 v Reggio Emilia jako Rudolf v *Bohémě*. V krátké době se stal hvězdou světových scén: od r. 1963 Covent Garden, La Scala od r. 1965, Miami 1965, MET od r. 1968, Paříž 1974, dále Vídeň, Barcelona, Verona, Montreal aj. Velice úspěšný a populární pěvec se zvonivým, vysokým a krásným lyrickým tenorem, vynikající technikou a strhující osobností. V repertoáru m.j. Nemorino, Vévoda z Mantovy, Alfréd, Rudolf, Cavaradossi, Kalaf, Edgar... Zemřel 6. 9. 2007.

15. 10. 1900 zemřel skladatel a pedagog **Zdeněk Fibich** (*21. 12. 1850). Hudební vzdělání získal v Lipsku, Mannheimu, Paříži. V r. 1873 vyučoval ve Vilniusu. Po návratu do Prahy působil jako pedagog, sbormistr, krátce kapelník Prozatímního divadla, v l. 1878–81 sbormistr pravoslavného chrámu v Praze, v r. 1899 dramaturg ND. Opery: *Bukovina*, *Blaník*, *Nevěsta messinská*, *Bouře*, *Hedy*, *Šárka*, *Pád Arkuna* – k těmto operám je nutné přičíst dílo zcela ojedinělé, velkolepou melodramatickou trilogii *Hippodamie* (*Námluvy Pelopovy*, *Smír Tantalův*, *Smrt Hippodamie*).

20. 10. 1870 zemřel irský skladatel a pěvec **Michael William Balfe** (*15. 5. 1808). Prošel kariérou divadelního houslisty a pěvce v Itálii a Francii. Po návratu do Anglie r. 1835 začal komponovat anglické opery, z nichž měla mezinárodní ohlas *Cikánka* (1843). Byla to nejpopulárnější anglická opera 1. poloviny 19. století.

22. 10. 1930 se narodil tenorista **Jiří Holešovský** (†27. 7. 1992). Divadelní dráhu začal jako tanečník, pěveckou dráhu zahájil r. 1956 v kladenské operetě, v r. 1960 odešel do Prešova, v sezoně

1961–62 byl angažován u operety v Teplicích, po roce přešel k operě v Ústí n. Labem, kde během šesti let dostal řadu vděčných uměleckých příležitostí (Almaviva, Rudolf, Alfréd, Des Grieux, Vítek, Lukáš, Kudrjáš). V l. 1968–91 působil v brněnské operě. Z rolí: Vypravěč (*Čím žijí lidé*), Učitel (*Veselohra na mostě*), Kudrjáš (*Káťa Kabanová*), Šapkin (*Z mrtvého domu*), Rehtor (*Příhody lišky Bystroušky*), Vítek (*Věc Makropulos*), Michálek (*Čertova stěna*), Principál (*Prodaná nevěsta*), Ferda Mravenec, Kocour Mikeš...

25. 10. 1825 se narodil rakouský skladatel a kapelník **Johann Strauss ml.** (†3. 6. 1899). Neměl hudební vzdělání, přesto v 19 letech sestavil 15členný orchestr (z té doby *Revoluční pochod*, *Pochod studentů*, *Pochod brněnské národní gardy*). Po otcově smrti spojil svůj a otcův orchestr a podnikal zahraniční turné. Úspěšné byly Straussovy polkové skladby (*Anenská*, *Tric – trac – polka*) a vrcholné valčíkové skladby (Na krásném modrém Dunaji, Život umělců, *Povídky z Vídeňského lesa*, *Víno, ženy a zpěv*, *Vídeňská krev*, *Císařský valčík*). Uvedení Offenbachových operet ve Vídni se stalo Straussovi podnětem k tvorbě v tomto žánru (15 děl). *Netopýr*, *Cikánský baron* (ten se náročností dostal do blízkosti opery) – tyto dvě operety zaznamenaly trvalý mezinárodní ohlas.

25. 10. 1940 se narodila sopranistka **Hana Svobodová-Janků**. Od r. 1959 byla angažována ve sboru brněnské opery, ale brzy začala být obsazována do stále náročnějších rolí zprvu v repertoáru českém (Blaženka, Jitka, Hedvika, Krasava, Mařenka, Rusalka, Julie, Kateřina...), později i světovém (Donna Anna, Leonora, Markétka, Elsa, Tosca, Turandot, kterou v r. 1968 zpívala i v La Scale). Záhy se o jejím „sladkém, lehkém, triumfujícím sopránu“ mluvilo se všeobecným uznáním. Její kariéra na českých jevištích vyvrcholila v r. 1968 Libuší. V r. 1970 emigrovala a skvěle se uplatňovala na předních světových scénách. Zemřela 28. 4. 1994.

27. 10. 1895 se narodil dirigent a skladatel **Antonín Balatka**. V l. 1919–29 působil v Lublani jako korepetitor, kapelník a režisér, od r. 1929 v brněnské operě jako šéfdirigent a dramaturg, zároveň učil na konzervatoři. Od r. 1929 byl Balatka trvale připoután k brněnské operě (1929–32 operní dirigent spolu s B. Bakalou a Z. Chalabalou, 1938–42 dirigent vedle M. Sachse a Z. Chalabaly, 1938–42 dirigent, dramaturg a šéf operního orchestru, 1943–44 externí dirigent Lidového divadla, 1945 správce opery, 1945–48 umělecký šéf a dirigent opery a dirigent symfonických koncertů). V r. 1949 opustil pro zhoršující se srdeční chorobu brněnské divadlo. Působil na konzervatoři, JAMU, stál v čele pobočky Svazu čs. skladatelů v Brně. Byl činný jako vzdělaný a bystrý hudební spisovatel a kritik v Lidových novinách, Divadelních listech, Hudebních rozhledech... Význam A. Balatky tkví především v jeho dirigentské činnosti.

28. 10. 1920 se narodil dirigent, klavírista a sbormistr **Jiří Pinkas** (†1. 7. 2003). V l. 1945–55 byl sbormistrem a dirigentem v Čs. rozhlasu, zároveň působil jako klavírní virtuos. Od r. 1955 byl dirigentem brněnské opery, v l. 1962–66 Státní filharmonie Brno, od r. 1966 šéfem opery v Ostravě, kde vytvořil tvůrčí tým s režiséry I. Hylasem a M. Nekvasilem (*Dimitrij*, *Tannhäuser*, *Bludný Holanďan*, *Řecké pašije*, *Růžový kavalír*, *Kateřina Izmajlova*, *Porgy a Bess*, *Z mrtvého domu*...). Od r. 1979 se J. Pinkas ujal místa šéfdirigenta opět v operě brněnské a znovu spolupracoval s I. Hylasem (mnoho úsilí věnoval moderním dílům – Prokofjevův *Příběh opravdového člověka*, *Růže pro Johanku* O. Máchy a *Atlantida* K. Horkého).

Jednou větou

- 2. 10. 1965 byla slavnostně otevřena nová operní budova Janáčkova divadla, a to operou *Příhody lišky Bystroušky*.
- 2. 10. 2005 otevřelo představení muzikálu *Vlasy* hudební scénu Městského divadla Brno.

- 6. 10. 1600 se konala premiéra nejstarší dochované opery *Euridice*, v níž sám autor Jacopo Peri zpíval roli Orfea.
- 6. 10. 1820 se narodila jedna z nejslavnějších sopranistek 19. století – švédská operní pěvkyně Jenny Lindová.
- 8. 10. 1950 zahájila v Jihlavě premiérou *Prodané nevěsty* činnost tzv. Horácká opera, sestavená z vlastních hudebních sil města (orchestr 31 členů, sbor ochotnický, pouze 6 sólistů).
- 9. 10. 1910 se narodil sólista opery ND Praha Karel Kalaš (†3. 5. 2001).
- 10. 10. 2010 zemřela ve věku 84 let světoznámá australská koloraturní sopranistka Joan Sutherlandová.
- 12. 10. 1865 se narodila česká herečka Marie Hübnerová, výrazná divadelní osobnost počátku 20. století (†5. 8. 1931).
- 23. 10. 1875 se ve Vídni uskutečnila úspěšná premiéra přepracované Bizetovy opery *Carmen*.
- 24. 10. 1885 se konala ve Vídni premiéra operety Johanna Strausse ml. *Cikánský baron*.
- 25. 10. 1935 se narodil brněnský skladatel, varhaník a pedagog Zdeněk Pololáník (†12. 8. 2024).
- 26. 10. 1765 – to je datum narození učitele a hudebního skladatele Jakuba Jana Ryby, autora *České mše vánoční* (†8. 4. 1815).

Z domova

- Festival Janáček Brno a Janáčková opera mají dvě nominace v soutěži The International Opera Awards 2025, a to v kategorii Festival a v kategorii New Production za inscenaci *Výlety páně Broučkovy* (režie Robert Carsen). Výsledky budou vyhlášeny 13. listopadu v Athénách. Držíme palce! „Broučka“ uvede NdB znovu v příštím roce jako preview festivalu Janáček Brno 7. října 2026.
- 1. října 2025 uplyne 20 let od otevření zrekonstruovaného divadla Reduta. Původně i novodobě víceúčelový objekt byl pro divadelní produkce užíván od 60. let 17. století a od r. 1733 měl první vlastní divadelní sál. Četné přestavby, úpravy, změny využití provázely Redutu po několik století a odrážely kulturní a sociální podmínky města.
- 2. října 2025 uplyne 60 let od slavnostního otevření Janáčkovy divadla. Budova byla postavena v letech 1961–1965 podle návrhu architektů Jana Viška a Ivana Rullera v tzv. bruselském stylu. Jeviště Janáčkovy divadla patří k největším ve střední Evropě. V roce 2018 byla ukončena kompletní rekonstrukce divadla.

Nabídky, informace

- Do 7. května 2026 je na webu <https://www.ndbrno-evystavy.cz/sona-cervena> zpřístupněna e-výstava ke stému výročí narození světoznámé pěvkyně **Soni Červené** (9. 9. 1925–7. 5. 2023) a k jejímu účinkování v Národním divadle Brno.
- Nadace Leoše Janáčka ve spolupráci se spolkem Operachot a Janáckovou operou představila projekt **Věc Janáček** prezentující dílo Leoše Janáčka ve špičkových interpretacích. Na webu <https://janacek-nadace.cz/prozit-janacka/vec-janacek/> jsou k dispozici záznamy inscenací Národního divadla Brno či koncertů, které zazněly na festivalu Janáček Brno.

Ohlasy

Král Roger

Poslední premiérou minulé sezony byla v červnu 2025 opera Král Roger polského skladatele počátku 20. století Karla Szymanowského. Titul nepatří k nejznámějším operním hitům, uvádí se málo a v Brně se dostal na repertoár vůbec poprvé. Inspirací, ale jen velmi volnou, se pro skladatele a jeho libretistu Jaroslawa Iwaszkiewicze stala historická postava sicilského krále Rogera II. (1095-1154). Příběh se ale na skutečných historických událostech nezakládá, je to jakési mystické podobenství o hledání vlastní identity. Opera má jen 80 minut a hraje se bez pauzy, přesto se ve třech dějstvích stihne odehrát mnohé – na dvůr krále Rogera přichází charismatický Pastýř, který naruší zavedený řád. Jeho volání podlehnou jak zprvu nepřátelsky naladěni obyvatelé, tak králova žena Roxana. Jak se zachová samotný král?

Režii svěřilo Národní divadlo Brno mladému absolventovi JAMU Vladimíru Johnovi. Nejlepší operní dům v zemi, kde si dveře podávají světoví režiséři zvučných jmen (Radok, Carsen, Pountney) s domácí špičkou (Heřman, Glaser), tak dal prostor nové režisérské naději, a nutno říct, že Vladimír John toto očekávání beze zbytku naplnil a přivedl na scénu Janáčkova divadla další produkci světové úrovně. Úžasná, velkolepá scéna Martina Chocholouška, ve třetím dějství jako zrcadlový sál, i nápadité kostýmy Barbory Raškové diváky doslova ohromí. Na nádherném hudebním ztvárnění má zásluhu dirigent Robert Kružík. Jsou zde fantastické sbory a samozřejmě vynikající sólisté – Petr Nekoranec jako Pastýř, Vít Nosek jako rádce Edrisi, Veronika Rovná v roli Rogerovy manželky Roxany, a především Jiří Brückler v titulní roli sicilského krále Rogera II. Opera původně nesla titul Pasterz – Pastýř, ve finále ji však skladatel pojmenoval po králi Rogerovi a ten je v této inscenaci skutečně tou hlavní postavou. Brněnské uvedení tak nejen otevírá českému publiku cestu k dosud opomíjenému skvostu evropské operní literatury, ale zároveň potvrzuje, že Janáčkovo divadlo dokáže být místem skutečně mimořádných uměleckých setkání.

Veronika Bromová

Máte postřehy k představením Národního divadla Brno či jiným kulturním akcím v Brně? Rádi zde uveřejníme i Vaše ohlasy, pošlete nám je na e-mail SpolekPratelNdB@gmail.com.

Použité zdroje

Postavy brněnského jeviště
Oxfordský slovník opery
Sociální síť NdB a jeho souborů

Webové stránky NdB
Internetové stránky

Uzávěrka Zpravodaje dne 29. 9. 2025. Neprodejné, pro vnitřní potřebu vydává **Spolek přátel NdB** se sídlem Lidická 700/19, 602 00 Brno, IČ 48510777. Přípravily Hana Veithová a Veronika Bromová. Kontakt: SpolekPratelNdB@gmail.com. Sledujte nás i na [Facebooku](#) a [Instagramu](#).